

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Fristående förskola/fritidshem - Regelbunden tillsyn, Fårö förskola och fritidshem

Förslag till beslut

1. Fårö förskola och fritidshem föreläggs enligt 26 kap, 10 § skollagen att vidta åtgärder avseende:
  - Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete
  - Allmän förskola
  - Barnsäkerhetsarbete
2. Fårö förskola och fritidshem tilldelas en anmärkning enligt 26 kap, 11 § skollagen avseende:
  - Ägar- och ledningsprövning
3. Barn- och utbildningsnämnden avstår att ingripa mot Fårö förskola och fritidshem enligt 26 kap, 12 § skollagen avseende:
  - Anmälan om ändring i ägar- och ledningskretsen

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar; enligt 26 kapitlet i skollagen (2010:800), av fristående förskolor med enskild huvudman inom Region Gotland. Vid tillsyn framkom att Fårö förskola och fritidshem behöver vidta följande åtgärder för att uppnå ett godkännande:

- Att det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå hanteras, dokumenteras och inriktas mot de mål som finns för utbildningen i skollag och i andra föreskrifter.
- Att tillämpa allmän förskola genom att erbjuda avgiftsfri förskola på 525 timmar för barn från hösten då de fyllt tre år.
- Att ha lokala handlingsplaner för allvarliga händelser, kriser och katastrofer med dokumenterade rutiner för hur personalen ska agera i händelse av brand, olycksfall och försvunna barn.
- Att tillsätta styrelsemedlem som genom utbildning och erfarenhet kan bedömas nå upp till kraven på insikt i skolförfattningar

- Att styrelsen fortsatt följer anvisningar att göra anmälan om ändring i ägar- och ledningskretsen till huvudman.

Ärendebeskrivning

2023-03-13 startade en tillsyn av Fårö förskola och fritids. Vid tillsyn har dokument samlats in och verksamhetsbesök har genomförts på plats. Personal och vårdnadshavare har svarat på enkäter utifrån läroplanens mål. Uppföljande intervjuer med rektor och delar av styrelsen har genomförts. Vid tillsyn har även en ägar- och ledningsprövning genomförts för att granska styrelsen insikt och lämplighet kring skollag, arbetsmiljö och arbetsrätt samt ekonomi.

Bedömning

Föreläggande om åtgärder

Barn- och utbildningsnämnden förelägger enligt 26 kap, 10 § skollagen ekonomiska föreningen Fårö förskola och fritids (769621-2393) att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

Kvalitet och inflytande

Fårö förskola och fritidshem behöver vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet kvalitet och inflytande enligt skollagen och Region Gotlands riktlinjer.

Se till;

- Att det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå hanteras, dokumenteras och inriktas mot de mål som finns för utbildningen i skollag och i andra föreskrifter. (4 kap 3-6§§, 4 kap 7-8§§ och Region Gotlands riktlinjer 4.2.)

Motivering

Varje förskola och fritidshem måste ha någon som är ytterst ansvarig för verksamheten, en huvudman. Det är organisationen som är själva huvudmannen, till exempel en förening, en stiftelse eller ett aktiebolag. Tillsynen visar att huvudmannen för Fårö förskola och fritids saknar dokumentation för systematiskt kvalitetsarbete för utbildningen i verksamheten.

Huvudman har inte kunnat påvisa hur man systematiskt säkerställer utbildningens kvalitet i verksamheten. Fårö förskola och fritids behöver med utgångspunkt i vad skollagen säger om systematiskt kvalitetsarbete, läroplanens formuleringar och Skolverkets riktlinjer för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete beskriva hur de avser förbättra arbetet inom bedömningsområdet.

Allmänna bestämmelser enligt skollag

Fårö förskola och fritidshem behöver vidta följande åtgärder för att utveckla och dokumentera rutiner för att säkerställa att arbetet sker utifrån skollagens allmänna bestämmelser och Regions Gotlands riktlinjer.

Se till;

- Att tydliggöra i stadgarna att man tillämpar allmän förskola genom att erbjuda avgiftsfri förskola på 525 timmar för barn från hösten då de fyllt tre år. (skollag 8 kap 4 §)
- Att ha lokala handlingsplaner för allvarliga händelser, kriser och katastrofer med dokumenterade rutiner för hur personalen ska agera i händelse av till exempel brand, olycksfall och barn som försvinner. (Region Gotlands riktlinjer 5.11)

Motivering

Vid tillsynen saknades tydligt dokumenterade rutiner som visar på att verksamheten följer skollagens allmänna bestämmelser.

I föreningens stadgar framgår det inte att man tillämpar allmän förskola med 525 avgiftsfria timmar för barn från och med hösten det år barnet fyller tre år. Detta behöver tydliggöras i stadgarna.

Vid tillsyn kunde man inte påvisa handlingsplaner för kris som är kopplade till den specifika verksamheten. Personal på Fårö förskola och fritidshem ska ha tillgång till lokala handlingsplaner som visar hur man ska agera och vem man ska kontakta vid olika nödlägen.

Anmärkning som ingripande

Barn- och utbildningsnämnden ger en anmärkning enligt 26 kap, 11 § skollagen (2010:800) till ekonomiska föreningen Fårö förskola och fritids (769621-2393) att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

Ägar- och ledningsprövning

Styrelsen för Fårö förskola och fritidshem behöver vidta följande åtgärder för att säkerställa att styrelsen har en samlad insikt kring skolförfattningar, skollagens allmänna bestämmelser och Region Gotlands riktlinjer.
Se till;

- Att tillsätta en styrelsemedlem som genom utbildning och erfarenhet kan bedömas nå upp till kraven på insikt i skolförfattningar (skollag 2 kap 5 §)

Motivering

Vid lämplighetsprövningen bedöms om var och en av de personer som ingår i ledningskretsen har insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det gäller kunskap om skolförfattningarna men även kunskap inom andra områden såsom exempelvis de ekonomiska regelverk som styr associationsformen.

Enligt skollagen 2 kap 8 a § ska huvudmannen utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet. Enligt styrelsen finns en person utnämnd som skolchef utifrån personens utbildning som förskollärare och sin långa erfarenhet av styrelsearbete i föreningen. Det

är i och för sig möjligt att anta att en person med sådan erfarenhet och utbildning normalt sett kan antas ha förvärvat insikt i skolförfattningarnas krav. En förutsättning för det är dock att verksamheten inte visar på flera brister enligt skollagstiftning och att personen därigenom kan visa att hen har relevanta kunskaper och insikter.

Bedömningen är att det finns brister i huvudmannens ägar- och ledningskrets avseende insikt i skolförfattningarnas krav. Bristerna har gällt centrala områden inom kvalitet och inflytande och allmänna bestämmelser, däribland huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, avgifter och barnsäkerhetsarbete. Mot bakgrund av den bristande kunskap om grundläggande delar av skollagstiftningen som framkommit i dokumentationen är bedömningen att det inom styrelsen saknas tillräcklig insikt i skolförfattningarna.

Avstår att ingripa

Barn- och utbildningsnämnden avstår att ingripa enligt 26 kap, 12 § skollagen enligt nedanstående

Anmälan om förändring inom ägar- och ledningskrets

Det konstateras att Fårö förskola och fritidshem inte uppfyllt kravet enligt skollag avseende 2 kap. 6b § och 26 kap. 4 § skollagen

- Anmälan har inte gjorts om ändring i ägar- och ledningskrets enligt 2 kap 6b § samt Region Gotlands riktlinjer 2.4.

Motivering

Senaste anmälan gjordes 2021-04-08; ärende 2021/294, för byte av ordförande. Anmälan från årsstämma 2022-03-27 följande år saknades trots att där gjordes ett nyval av styrelseordförande och en ledamot.

Eftersom det senaste årsmötets nyval anmälts in enligt rutin; 2023-03-30 har Fårö förskola och fritids vidtagit nödvändig rättelse och därmed avstår Barn- och utbildningsnämnden att ingripa.

Uppföljning

Vidtagna åtgärder enligt nedan ska redovisas senast 14 augusti 2023 till barn- och utbildningsnämnden: e-post: registrator-bun@gotland.se ange ärendenummer 2023/206

- Lokala handlingsplaner för allvarliga händelser, kriser och katastrofer med dokumenterade rutiner för hur personalen ska agera i händelse av brand, olycksfall och försvunna barn.
- Tillsatt styrelsemedlem som genom utbildning och erfarenhet kan bedömas nå upp till kraven på insikt i skolförfattningar
- Tydliggörande i stadgar som beskriver att man tillämpar avgiftsfri allmän förskola på 525 timmar för barn från hösten då de fyllt tre år.

Vidtagna åtgärder enligt nedan ska redovisas senast 8 oktober 2023 till barn- och utbildningsnämnden: e-post: registrator-bun@gotland.se ange ärendenummer 2023/206

- Uppvisa en början på ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå som är dokumenterat och är inriktat mot de mål som finns för utbildningen i skollag och i andra föreskrifter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse UAF daterad 2023-05-04

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Hanna Sällström Jonasson
tf Utbildningsdirektör

Skickas till

Fårö förskola/fritids
Fårö Svens 1116
624 66 Fårö
styrelsen@faroforskolafrutids.se